

нуть нарощувати свої спеціальні знання. Важливо повністю відійти від менторського характеру нав'язування навчальних завдань, а шляхом переконання у доцільності оволодіння дисципліною перетворити вивчаючих її студентів на співників, що глибоко зацікавлені у розв'язанні навчальних кадрових проблем.

Підготовку до виконання навчальних завдань потрібно вибудовувати таким чином, щоби студенти були в найбільшій мірі причетні до складання та розробки цих завдань і винесення варіантів своїх власних, розроблених під керівництвом викладача, розробок на розгляд решти складу групи. Подача завдань, розроблених студентами з урахуванням досвіду їх особистої практики, краще сприймається аудиторією, оскільки має реальне підтвердження.

Як показує практика проведення занять, тільки звертання до реального практичного досвіду, набутого студентами у їх виробничій діяльності, здатне забезпечити всебічне осмислення та повноцінне оволодіння дисципліною.

І. В. Брикова, асистент,
кафедра міжнародної економіки

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ КОМПОНЕНТИ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Сучасні реалії розвитку українського суспільства ставлять перед системою вищої освіти нові пріоритети та завдання, основним з яких є формування якісно нового рівня підготовки спеціалістів, які б володіли індивідуальним стилем мислення та оригінальними підходами щодо вирішення практичних задач. Цілеспрямований розвиток та системне реформування вищої освіти зумовлює необхідність розробки новаторських підходів до організації та змісту освітніх процесів, спрямованих на забезпечення відповідності якості підготовки вітчизняних фахівців міжнародним стандартам.

Впровадження кредитно-модульної системи в українських вищих навчальних закладах у якості ефективного інструмента інтеграції міжнародних систем вищої освіти було спрямовано на підвищення якості підготовки спеціалістів. Відомо, що при модульно-кредитній технології освіти значно скорочується обсяг ауди-

торної та відчутно підвищується значення самостійної роботи студентів (СРС). Активізація СРС сприяє розширенню та ефективнішому закріпленню навчального матеріалу, успішному оволодінню професійними знаннями, динамічному розвитку креативності та інтерактивності, формуванню практичних навичок студентів. Крім того, СРС активізує розвиток вмінь студента працювати з науковою літературою, електронними інформаційними ресурсами та базами даних, аналізувати значні масиви інформації.

Особливого значення при організації самостійної роботи при кредитно-модульній системі набуває мотивація студентів до самостійного навчання. Як правило, розрізняють внутрішню та процесуальну мотивацію. За сучасних умов розвитку ринку праці пріоритетну роль відіграє саме процесуальна мотивація, яка базується на усвідомленні студентами вагомості та корисності виконуваної роботи. Тому методичний зміст СРС повинен бути зорієнтований на розв'язання майбутніми спеціалістами конкретних, практичних завдань із використанням інструментарію різноманітних сфер знань. У даному випадку надзвичайно важливим є використання технології «кейс-стаді» — комплексних технологічних завдань, у процесі виконання яких студент може продемонструвати не лише академічні знання, а й креативні здібності та новаторське мислення.

Необхідно зазначити, що рівень складності завдань для самостійної роботи студентів залежить від курсу освіти, що й зумовлює цільове спрямування СРС. Так, на 1—2 курсі метою СРС є закріплення знань та вмінь, отриманих на семінарах та лекціях. На старших курсах СРС повинна стимулювати творчий потенціал студентів та розвиток професійних навичок. У даному випадку найефективнішими є наступні форми СРС:

- презентація — передбачає опрацювання студентом широкого кола джерел за заданою проблематикою та підготовку усної доповіді, яка висвітлює результати дослідження;

- ділова гра — рольова або командна, що дозволяє розвивати у студентів навички інтерактивного спілкування та прийняття колективних рішень;

- групові проекти — колективна розробка стратегії та детального плану вирішення певної конкретної практичної ситуації

Таким чином, самостійна робота студентів являє собою ефективний інструмент підвищення практичної компоненти навчального процесу, оскільки відіграє ключову роль у розвитку когнітивних навичок студентів, їх здатності до самоосвіти, творчого потенціалу, креативних та комунікаційних здібностей.